

Kennisdocumenten: Fundament voor beheer en visserij

Tekst: Willie van Emmerik
Fotografie: Paul van Hoof en
Sportvisserij Nederland

Voor een ieder die zich professioneel met visstandbeheer en visserij bezighoudt is het van belang om kennis te hebben van de ecologie van vissoorten. Sportvisserij Nederland ontwikkelt kennisdocumenten voor vissen waarin alle beschikbare (auto)ecologische informatie is samengevat. Daarnaast bevatten ze ook informatie over de beleidsstatus van de beschreven vissoorten. Willie van Emmerik, bioloog bij Sportvisserij Nederland, gaat in op de totstandkoming van deze documenten.

De ontstaansgeschiedenis van de kennisdocumenten gaat terug tot 1985 toen de OVB de ecologische kennis van de Nederlandse vissoorten bundelde in de Cursus Vissoorten. Vanaf 1992 werd de beschikbare kennis opgenomen in zogenoemde Habitatgeschiktheidsmodellen, afgekort HGI's. Later, vanaf 2002, zijn deze documenten ontwikkeld zonder HGI-modellen en worden ze meer toe gespist op de in de literatuur beschikbare kennis van de beschreven vissoort. Hiermee is het kennisdocument een feit. Sportvisserij Nederland is doorgesgaan met het ontwikkelen van kennisdocumenten. Nieuw is dat er nu behalve voor de zoetwatervissoorten ook voor de zeevissoorten kennisdocumenten worden opgesteld.

Doel en doelgroep

Het doel van deze kennisdocumenten is het toegankelijk maken van bestaande kennis over vissoorten voor een ieder die professioneel of hobbymatig met vis te maken heeft. De kennisdocumenten bieden een uitgebreide bron van informatie voor (vis)ecologen, waterbeheerders, sport-

en beroepsvissers. Daarnaast geven ze inhoudelijke ondersteuning aan de medewerkers van Sportvisserij Nederland.

Inhoud

Het kennisdocument kent een vaste opbouw. Ieder document begint met de beleidsstatus van de betreffende soort. Hierbij is vermeld welke wettelijke en beleidsmatige kaders van toepassing zijn. Denk daarbij aan de Visserijwet, de Flora- en Faunawet, de Rode Lijst, de Habitatrichtlijn en de Conventie van Bern. Vervolgens wordt ingegaan op de afstamming en verwantschap van de soort.

Naast geslacht en familie wordt ook aandacht besteed aan de verwantschap met andere soorten. Daarbij worden ook de uiterlijke kenmerken, waarmee de soort kan worden onderscheiden van andere vissoorten, uitvoerig beschreven.

Het hoofdstuk ecologische kennis gaat in op de leefwijze van de soort. Daarbij wordt aandacht besteed aan de geografische verspreiding en eventuele trends in voorkomen.

Vervolgens wordt de voortplanting en het soortspecifieke gedrag daarbij, de ontwikkeling van de eieren en de daarop

Literatuuronderzoek vormt een belangrijke bouwsteen voor de kennisdocumenten.

Eind 2007 is het kennisdocument van de zeebaars verschenen.

Kennisdocument 9 beschrijft het leven van de rivierdonderpad.

Beschikbare kennisdocumenten

01. Kennisdocument grote modderkruiper
02. Kennisdocument Atlantische steur
03. Kennisdocument gestippelde alver
04. Kennisdocument sneep
05. Kennisdocument pos
06. Kennisdocument Atlantische zalm
09. Kennisdocument Rivierdonderpad
10. Kennisdocument riviergrondel
11. Kennisdocument Europese aal of paling
12. Kennisdocument schol
13. Kennisdocument snoek
14. Kennisdocument barbeel
15. Kennisdocument bittervoorn
17. Kennisdocument diklipharder
18. Kennisdocument haring
19. Kennisdocument kolblei
20. Kennisdocument winde
21. Kennisdocument zeebaars

Binnenkort is ook het kennisdocumenten voor bruine forel beschikbaar.

volgende stadia beschreven. Verder wordt in het document aandacht besteed aan de groei van de vissoort, het door de soort geprefereerde voedsel en de relatie met andere soorten. Het hoofdstuk habitateisen gaat in op de eisen die de vissoort stelt aan zijn omgeving.

Het kennisdocument sluit af met hoofdstukken over bedreigingen, bescherming en beheer.

Totstandkoming

De informatie voor het kennisdocument wordt voornamelijk verzameld via literatuuronderzoek. Hiervoor wordt vooral gebruik gemaakt van de uitgebreide bibliotheek van Sportvisserij Nederland. Verder worden specifieke databases op Internet (ASEFA - Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts) benut. Daarnaast vormen ook de algemene en grijze literatuur (rapporten en verslagen) een belangrijke bouwsteen.

Verkrijgbaarheid

Pdfs van de kennisdocumenten zijn beschikbaar via de website www.sportvisserijnederland.nl onder de tab vis & water - vissoorten

Papieren rapporten kunnen tegen betaling worden besteld via de webwinkel op dezelfde website.